

فرا رسیدن فصل سرما و بی برقی های شهر کابل، مردم را تهدید و مسئولان نهادهای ذریبط را بیشتر از هر زمان دیگر هشدار می دهد، تا متوجه وظایف شان در قبال مردم خصوصاً مستضعفین و نیازمندیانی که با فرا رسیدن فصل سرما زندگی برای شان سخت می گیرد، باشند.

سر خط عناوین

مرستی دی دروتوب له مخې ولگول شي

نذیره رحمان: یگانه عامل خشونت علیه زنان، فقر اقتصادی است

زنان قشر آسیب پذیر جامعه اند

د بنڅو پروړاندې ښه سلوک او انساني چلند یو لومړتوب دی

رئیس جمهور غنی

صفحه ۲

امرالله صالح:

یازده تن در اتهام به فعالیت های تروریستی در کابل بازداشت شد

معاون اول ریاست جمهوری می گوید: یازده تن از اعضای گروه های طالبان و داعشی در کابل که برای فعالیت تروریستی گماشته شده بودند بازداشت شده اند. به گزارش آژانس باختر: امرالله صالح در جلسه امنیتی صبح دیروز گفت که اداره امنیت ملی در چهل و هشت ساعت گذشته یازده تن از اعضای دو گروه طالبان و داعش، را از مریوطات کابل بازداشت کرده است که در بین این یازده تن یک نوجوان زیر سن نیز شامل است که طالبان او را به انتحاری کردن، آماده کرده بودند، خوشبختانه با گرفتاری او از یک فاجعه جلوگیری شد. صالح گفت: پدر این نوجوان به اتهام پنهان کردن عضویت پسرش در هسته انتحارهای طالبان بازداشت شده است.

واقعات مثبت و ویروس کرونا، پس از شیوع موج دوم این ویروس افزایش یافته است

وزارت صحت عامه، از ۱۲۱ رویداد مثبت تازه ویروس کرونا در ۲۴ ساعت گذشته خبر می دهد. به گزارش خبرنگار آژانس باختر، دکتر اکمل سمسور، سخنگوی وزارت صحت عامه در مورد وضعیت شیوع موج دوم ویروس کرونا گفت، آمار واقعات مثبت ویروس کرونا نسبت به هفته های گذشته، رو به افزایش است با ثبت رویدادهای تازه مبتلایان شمار مجموعی رویدادهای مثبت ویروس کرونا در کشور به ۴۵ هزار و ۹۶۳ تن رسیده است. همچنان با جان دادن ۱۲ تن تعداد قربانیان ناشی از ویروس کرونا به یک هزار و ۷۵۲ تن رسیده است و شمار مجموعی بهبودیافتگان

صفحه ۲

تایید سند بودجه وسط سال مالی از سوی ولسی جرگه

اعضای ولسی جرگه سند بودجه وسط سال مالی ۱۳۹۹ را با بیشترین آرا تأیید کرده است. این بودجه حدود ۱۱ میلیارد افغانی است. سند بودجه وسط سال مالی دیروز در نشست عمومی ولسی جرگه با ۶۰ رأی تأیید و ۳۵ رأی رد مورد تأیید قرار گرفته است. ۹۵ عضو مجلس نمایندگان در رأی گیری این سند حضور داشتند. بر اساس این سند، ۵/۴ میلیارد افغانی به واحد عملیاتی اداره امور ریاست جمهوری، شش صد میلیون افغانی به وزارت فواید عامه، یک میلیارد افغانی به وزارت انکشاف دهات، ۸۳۰ میلیون افغانی به وزارت صحت و ۸۹۰ میلیون افغانی دیگر به وزارت شهرسازی در نظر گرفته شده است.

این سند بودجه که پیش از این از سوی ولسی جرگه رد شده بود، با تعدیل بودجه شماری از اداره ها از جمله واحد عملیاتی اداره امور ریاست جمهوری مورد تصویب قرار گرفته است. در سند پیشین تنها ۷ میلیارد افغانی از این بودجه به واحد عملیاتی اداره امور اختصاص یافته بود. در همین حال، شماری از اعضای مجلس با تأیید این سند بودجه مخالفت کرده اند.

خان آقا رضایی، رئیس کمیسیون امنیت داخلی مجلس نمایندگان می گوید که شماری از اداره ها از جمله شورای امنیت و واحد عملیاتی اداره امور ریاست جمهوری نسبت به چگونه مصرف بودجه ملی پاسخگو نیستند و از این رو، این سند بودجه نباید تصویب شود. این در حالی است که تعدیل های گسترده در بودجه ملی در جریان سال روان خورشیدی به دلیل شیوع ویروس کرونا رونما شده است.

حکومت در چندین مرحله، بودجه برخی از پروژه های انکشافی را به برنامه حکومت برای مبارزه با ویروس کرونا اختصاص داده است. با وجود این چگونهگی مقابله این نهاد با پیامدهای ناشی از ویروس کرونا در کشور با انتقادهای گسترده بی روبرو است.

دفتر شورای امنیت ملی:

ارتباطات پنهانی با اعضای ولسی جرگه بی اساس است

شورای امنیت ملی اخبار نشر شده در رسانه های اجتماعی که گویا بعضی از اعضای ولسی جرگه با دفتر شورای امنیت ملی ارتباطات پنهانی دارند و کمک مالی دریافت می کند، خبر بی اساس خواند. شورای امنیت ملی در خبرنامه که دیروز نشر کرد، گفته است: دفتر شورای امنیت ملی دولت جمهوری اسلامی افغانستان به جایگاه شورای ملی و اعضای آن احترام داشته و این چنین خبرها را

صفحه ۲

سخن انیس

توصیه های
صحی را
جدی بگیرید

با رفتن به سوی فصل زمستان و سرد شدن هوا، مسئولان در وزارت صحت عامه کشور، هشدار می دهند که موج دوم ویروس کرونا در افغانستان در حال شیوع است.

بنا بر این آمارهایی که از سوی وزارت صحت عامه کشور اعلام می شود، نشان می دهد که میزان مرگ و میر بیماران ویروس کرونا، افزایش یافته است، بر اساس این آمارها، ۷۱ بیمار ویروس کرونا تنها در جریان هفته گذشته، جان باخته اند، افزون بر آن، موارد میزان آزمایش اشخاص ابتلا به ویروس کرونا نیز در جریان روزهای اخیر، بیشتر شده است که ادامه این وضعیت دارد مردم درد دیده افغانستان را نگران می سازد.

هرچند شماری از آگاهان امور صحی از عدم تدابیر مراقبتی و تشخیص کافی ابراز نگرانی می کنند، اما وزارت صحت عامه از بلند رفتن ظرفیت تشخیص و لابراتوار نسبت به دور گذشته شیوع ویروس کرونا در کشور خبر می دهد و در پهلوی آن با ابراز نگرانی می پذیرند که ممکن است در صورت عدم رعایت شرایط صحی فاصله گیری اجتماعی شهروندان و استفاده نکردن آنان از ماسک و... شیوع ویروس کرونا در فصل سرما فراتر از ظرفیت موجود صحی، شدت بگیرد.

گرچه سرپرست وزارت صحت عامه در نشستی که روز سه شنبه گذشته از طریق ویدیوکنفرانس با مسئولان صحی مرکز و ولایت ها به خاطر تدابیر، آمادگی ها در مراکز صحی مبارزه با

شیوع موج دوم ویروس کرونا داشت، مسئولان صحی مرکز و ولایت ها از آمادگی های لازم ادارات شان به خاطر مبارزه با این ویروس واگیر و کشنده اطمینان دادند، اما نظر به این که

شهروندان کشور موج دوم شیوع ویروس کرونا را جدی نمی گیرند و توصیه های صحی و فاصله اجتماعی را رعایت نمی کنند، احتمالاً روزهای سختی در فصل سرما پیشرو خواهیم داشت که باید شهروندان کشور، موج دوم شیوع ویروس

کرونا را جدی بگیرند و به توصیه های نهادهای صحی به ویژه وزارت صحت عامه، تمکین کنند، زیرا در ماه های نخست شیوع کرونا نتایج علمی و تجربی این بود که ویروس کوید ۱۹

در فصل گرما، کاهش و در فصل سرما افزایش می یابد، پیرامون این مسأله کارشناسان امراض کرونا نیز هشدار می دهند که افغانستان از این قاعده استثنا نیست و با رسیدن فصل

سرما احتمالاً افغانستان نیز مانند سایر کشورها به سوی موج دوم شیوع کرونا، حرکت خواهد کرد.

به باور کارشناسان صحی، امراض ویروسی خانواده کرونا در فصل سرما بیشتر زنده می شوند، بنابر این گفته ها، ویروس کرونا در فصل سرما نیز بیشتر افزایش خواهد یافت که باید

از همین اکنون شهروندان کشور توصیه ها و طرز العمل های نهادهای صحی به ویژه وزارت صحت عامه را رعایت و آن را جدی بگیرند و تلاش کنند تا مانند موج اول ویروس کرونا، موج دوم آن را نیز مهار و زمین گیر سازند.

ولسی جرگه نهاد تکمیل کننده
قانون اساسی است

رئیس جمهور غنی گفت که ولسی جرگه منحیث نهاد تکمیل کننده قانون اساسی کشور، برای نظام جمهوری اهمیت خاص دارد و به همین منظور باید با این قوه هماهنگی افزایش یابد.

تحت پیگرد جنایی و تروریستی گفت که اکنون از جمله بی سه هزار و هفتصد جرم پیشه که در فهرست ها شامل اند ۹۰۰ تن آنان گرفتار شده اند.

معاون اول ریاست جمهوری در این جلسه گفت که کابل در چهل و هشت ساعت گذشته گواه ۹ حادثه بود که هفت مورد آن جرم های جنایی است و دومورد دیگر آن عمل تروریستی بود. در عین حال پولیس کابل دستاورد های قابل لمس و بزرگ داشته است.

احترام به تمامی اعضای شورای ملی افغانستان تلاش می کند تا هماهنگی ها میان حکومت و پارلمان افزایش یافته و جهت حل مشکلات در کشور، با تمامی اعضای شورای ملی ارتباط کاری داشته باشد و همیشه این ارتباط را حفظ کند.

کنند. او اطمینان داد در صورتی که ۹۵ درصد شهروندان از ماسک استفاده کنند، ویروس کرونا در جامعه کنترل شود.

دکتر سمسور، از شهروندان کشور خواست که با درک مسوولیت فردی و اجتماعی خود و رعایت اصول صحی، مراقب زندگی خود و دیگران باشند.

بزرگان در رابطه به صلح و آینده، یک سلسله سوال های اساسی را از طالبان پرسند. رئیس جمهور غنی گفت که به منظور رفاه هموطنان و اسکان مجدد بازگشت کنندگان، مهار نمودن آب ها، از برنامه ها و اولویت های مهم حکومت می باشد که در بودجه نیز به آن توجه صورت گرفته است، اما همکاری مردم و بزرگان در زمینه سازی آن، مهم می باشد.

میان حکومت و قوه مقننه صحبت شد و از ولسی جرگه بخاطریکه برای ۱۰ تن از نامزد وزرای کابینه رای اعتماد داد، قدردانی گردید و به منظور هماهنگی بیشتر روی شماری از میکانیزم ها، توافق صورت گرفت.

یازده تن در اتهام به فعالیت های تروریستی ...

متأسفانه محافظ رئیس جمعیت در این حادثه جانش را از دست داد هر سه مجرم گرفتار شده اند. به گفته معاون اول ریاست جمهوری، این قضیه یک بار دیگر ثابت کرد که فهرست مجرمان موثق است او از همه شهروندان کابل خواست که در ردیابی آدمهای شامل این فهرست با نهاد های امنیتی همکاری کنند.

امرالله صالح معاون اول ریاست جمهوری با اشاره به گرفتاری مجرمان

محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان قبل از ظهر دیروز با اعضای اداری ولسی جرگه به ریاست میر رحمان رحمانی رئیس آن نهاد، در ارگ دیدار نمود.

در این دیدار، در رابطه به هماهنگی

وی همچنان در این نشست، درباره فهرست مجرمان جرم های جنایی و تروریستی، یک بار دیگر تأکید کرد و گفت: سه تن به اسم طیب - میلاد و حنیف که در نام های شان در فهرست متهمان تحت پیگرد نشر شده بود در ساحه کارته پروان می خواستند از مردم باج بگیرند. با ممانعت یک تن از محافظان صلاح الدین ربانی رئیس جمعیت اسلامی افغانستان و وزیر خارجه قبلی مواجه شدند. اما

ارتباطات پنهانی با اعضای ولسی جرگه ...

اسلامی افغانستان تشنج ایجاد شود تا ایندو قوه در وضعیت حساس کنونی، در اتخاذ تصمیم لازم به مشکل مواجه شوند. دفتر شورای امنیت ملی در کنار

بی اساس خوانده و رد می کند. نشر این چنین خبر های بی اساس کار حلقهات مغرض است، که می خواهند میان قوه اجرائیه و مقننه دولت جمهوری

واقعات مثبت ویروس کرونا ...

کرونا بی پرشده است. سخنگوی وزارت صحت عامه با نگرانی از کم توجهی شهروندان به استفاده از ماسک در بیرون از خانه گفت: بررسی ها نشان می دهد که تنهاسی درصد شهروندان از ماسک استفاده می

به ۳۶ هزار و ۶۴ تن رسیده است. سمسور، در همین حال میزان مراجعه بیماران به شفاخانه های ویروس کرونا، را روبه افزایش خواند و گفت: بیشترین بسترهای شفاخانه های ویروس کرونا، در مرکز و ولایت ها از بیماران

صلح امر الهی، حق هر افغان ...

الهی، حق هر افغان و انسان بوده و هدف همه ما است. صلحی که برادری، امنیت، وحدت و پیشرفت در آن باشد.

رئیس جمهور کشور خاطر نشان کرد که مانند شما، بزرگان از بخش های مختلف افغانستان حضور یابند تا از مشورت های آنان به گونه دوامدار مستفید شویم. وی افزود که مردم و

آنان پیشنهادات خویش را در زمینه های جلوگیری از تبلیغات منفی در خصوص صلح، حمایت از شوراهای و بزرگان مردمی، اعطای بورسیه های تحصیلی به جوانان لوی پکتیا و استخدام کادرها، با رئیس جمهور شریک ساختند. رئیس جمهوری ضمن خوش آمدید به بزرگان متذکره، گفت که صلح امر

تعلیق رأی اعتماد، ضرر به منافع حیاتی کشور است

سجادی

مرستی دي درونټوب له مخې ولگول شي

ع-متین

څرګنده ده چې افغانستان په یوه اوږد مهاله جګړه کې هر څه له لاسه ورکړي و خو د نړیوالو د انساني خواخوږي له مخې د ډیرو ستونز منو لارو په وهلو سره و توانیدل د هېواد وړاني و بچاري آهسته آهسته دنړیوالو په مرسته ورغاوي او ډولنیز ژوند، وړانه شوي شیرازه بیا راجوره کړي ترڅو د هوساينې په لور کام پورته شي او ډیر مختک له پاره په هغو لارو چارو کار پیل کړي کومې چې د هېواد د اقتصادي پیاوړتیا له پاره اړینې او ارزښتناکې کنټل کېږي خو دریغه چې جګړې د هېواد علمي سرمایه پوره زیانمنه کړي وه نو په ډیرو کاري لومړیتوبونو کې ستونز و شتون درلود ترڅو چې د علمي کادرونو په ګمارنه او په ښوونیزو چارو کې د ژور بدلون له مخې و توانیدل ډیولر نیمګړتیاو په رغاونه پیل وکړي خو لا وخت ته اړتیاوې چې د چارو د سمون له پاره ژور بدلون رامنځ ته شي او چاری د سمون په لور راسمي شي دي بهیر دښوونیزو چارو د ترلاسه کولو له پاره یوه اندازه خنډونه او ستونزې دځان سره درلودې خو د هېواد واکمنان و توانیدل دنړیوالو دپاملرني په راکړ خیدو سره د هېواد بنیادي ستونزې یو په بل پسې ورغاوي. همدا اوس د هېواد په مختلفو سیمو کې د بیاروغاوني چاري سمبال شوي او د زیاتو آسانتیاو د ترلاسه کولو له پاره مختلفې لارې لټول کېږي چې په ډیرو سیمو کې د تیر په څیر د هېوادوالو ډولنیز ژوند په آسانتیاو کې بدلون ترسټرګو کېږي ځکه چې په ښوونیزو زده کړو کې ښې لاس ته راوړني ترلاسه شوي او لري پرتو سیمو کې ښوونځي یارغول شوي او یا د جوړیدو په حال کې دي. د هېواد په زیاتو ولایتونو کې ډلور زده کړو له پاره پوهنتونونه جوړ شوي او دنجونو له پاره د زده کړي دروازی پرانستل شوي دي. دغه راز د هېواد ولایتونو ته سرکونه قیر شوي او په هغه سیمو کې چې لاتر اوسه سرک

نه لري د جوړیدو کار یې روان دي. باید و منو چې د دولت و بچاري شوي اداري بیا راجوړي شوي او د ډیرو ادارو دکاري آسانتیاو له پاره کار روان دي. په همدې توګه دنړیوالو په مرسته و توانیدو چې د ملي وسله وال پوځ زیانمني شوي لیکي راجوړي او د غښتلتوب له پاره یې په پرله پسې توګه هڅي روانې دي.

هېوادوال باید ومني چې دنړیوالو په رالیږلو مرستو هېواد بیا رغول شوي خو د هغو نیمګړتیاو څخه سترګې نه شویټولي کومې چې دخینو پروژو په تطبیق کې ترسټرګو کېږي او یا ورته نړیوال دنړیوالو ګوټه نيسي ځکه چې د ډیرو ترسره شویو کارونو کیفیت دمنلوور نه دي او په ځینو رلیږل شویو پیسو په لګښت کې دفساد له امله ستونزو شتون درلود. خو دولت چې دفساد سره دمبارزې په هکله ژمن دي یولر ګامونه یې پورته کړي چې له امله یې دفساد سره دمبارزې په ځانګړې اداري جوړي کړي او تر یوه حده یې په فساد ککړ خلک له ادارو ایستلي عدلي اوقضايې اورکانونوته یې ور معرفي کړي دي. همدا وجه ده چې دفساد سره دمبارزې لمن دهرې ورځې په تیریدو سره ورتولیري خو اړینه ده چې هېوادوال ځان نانګاره نه کړي ترڅو په دي لاره کې لاس ته راوړني رازياتي او دغه ناوړه اوکر غیرن عمل له ټولو ادارو څخه له منځه ولاړ شي.

موږ باوري یوچې د دولت واکمنان چې دفساد سره په مبارزه کې دکلک هوډ درلودونکي دي و به توانیږي دنړیوالو په مرسته او د هېوادوالو په ملاتړ په ټولو ادارو کې دسمسمکي په راوستو سره دفساد لمن ورتوله او دغوره چارو دترسره کولو له پاره به لار هواره شي. ډاډه یو چې نړیوال به دتیر په څیر خپلي انساني مرستي ونه سپموي ځکه د هېواد اوسني جګړ ییز بهیر را په ګوته کوي چې افغان دولت دپوي خوا دجګړ ییزو ناخوالو په وړاندې په مبارزه بوخت دي او دپلي خوا ډیولر کورنیو ناخوالو په رغاونه بوخت دي نو هیله ده چې د افغانانو روان جګړ ییز بهیر ته په کتو سره خپلي مرستي جاري وساتي او ترڅنګ یې ددي ناوړه جګړې په پای ته رسیدو کې خپلي ارزښتناکه هڅي دریغ نه کړي ځکه پرته دنړیوالو له مرستو څخه د هېواد زیانمن شوي اقتصاد د افغانانو ستونزې نه شي هواریدي ترڅو چې دنړیوالو مرستي شتون ونه لري نوتمه ده چې نړیوال به د انساني مرستو ته دوام ورکړي او افغانان به په دي سخت وخت کې یوازي پري نه ږدي. ترڅو د روان ستونزمن بهیر څخه ووځي او د ځان بسني په لور روان شي.

د تنش اخیږ میان امرالله صالح، معاون اول رئیس جمهور و مجلس نمایندگان فضای سیاسی افغانستان تا حدودی ملتهب گردید، با وجودی که مبحث صلح بین الافغانی، حملات روز افزون طالبان در بخش های مختلف جامعه و شیوع موج دوم اپیدمی کرونا به گره کور می ماند که باز کردن آن جز با همدلی مردم افغانستان و به تعقیب آن همکاری های منطقی صورت نخواهد پذیرفت، اما رویارویی دو قوه مقتنه و اجرائیه چالش جدیدی را خلق نمود، این چالش عبارت از عدم رأی اعتماد مجلس به نامزد وزرای پیشنهادی رئیس جمهور خواهد بود، وزارت خانه های افغانستان در دوران حکومت وحدت ملی به صورت متوالی با سرپرست وزرا سپری نمود، مردم از تداوم فرهنگ سرپرستی به ستوه آمده بودند و هرازگاهی موج نارضايتي های شان را با برگزاری سیمینارهای مختلف در محیط های اکادمیک و رسانه ای به آدرس حکومت حواله می نمودند، فرهنگ سرپرستی در انظار مردم افغانستان یک پدیده ناکارا و تحمیلی است که بنا به عدم سازش میان اصحاب قدرت، روی دوش ملت تحمیل می گردد، سرپرست ها صلاحیت های اجرایی محدودی دارند که در پی آن در نظر داشت پلان های استراتژیک وارد عمل شوند، با این حال، اظهاراتی که معاون اول رئیس جمهور در مورد فساد پیشگی مجلس نمایندگان ابراز نمود، در واقع سنگ بنای تداوم سرپرستی و رکود در در روند رأی دهی را عملاً به اجرا گذاشت.

معمولاً در قاموس تئوری های روانشناختی مبحث عمل و عکس العمل بیشتر مورد شرح و تفصیل قرار گرفته است، در پیوند به اظهارات معاون اول رئیس جمهور، مجلس نمایندگان نیز عکس العمل مشابه بروز داد، میر رحمان رحمانی، رئیس مجلس نمایندگان «رون سبز» را که از سوی امرالله صالح، قبل از حضورش به عنوان معاون اول رئیس جمهور، ایجاد شده بود، یک نهاد انبیتی اعلام کرد و گفت از سوی یک کشور دیگر برای فعالیت های اطلاعاتی استفاده می شود، تعدادی از نمایندگان مجلس نیز خواهان انتشار مدارکی شدند که دلالت بر دست داشتن آنان در فساد می کند. مجلس نمایندگان نیز بیانیی را منتشر کرد که در آن اظهارات امرالله صالح، غیرمستولانه و غیرقانونی خوانده شد، در این بیانیه، از رئیس جمهور خواسته شد تا برای اعاده حیثیت پارلمان و ایجاد نزدیکی میان قوای سه گانه، صالح را مجبور به استعفا کند؛ اما مهم ترین واکنش مجلس در شرایط کنونی، تعلیق روند رأی اعتماد به نامزد وزرای کابینه بود. مجلس نمایندگان تصمیم گرفت تا زمانی که معاون اول رئیس جمهور از مجلس معذرت خواهی نکند یا مدارک موجود در مورد فساد وکلا را آشکار نسلازد، مجلس به نامزد وزرای باقیمانده رأی اعتماد ندهد؛ هر چند امرالله صالح در صفحه فیس بوک خود توضیح داد که منظور او همه نماینده های مجلس نبوده است، اما به نظر می رسد اظهارات موصوف، مجلس را قانع نکرده باشد. امرالله صالح در فیس بوکش نوشت: «من برای شورای ملی افغانستان و در بحث پیش آمده، به ولسی جرگه افغانستان، به عنوان یکی از سه نهاد اساسی دولت جمهوری اسلامی افغانستان، احترام قایل هستم. احترام اساسی قائل هستم. اما در عین حال این احترام به معنای چشم پوشی از قانون شکنی از سوی بعضی از اعضای شورای ملی نبوده و نمی تواند هم باشد. حساب تمام وکلای پاک به کنار است.

هیچ گاه حرف من خطاب به آن ها نبوده است و نخواهد بود. وکلای پاکستان ملت با من در این خصوص هم عقیده هستند که اعضای پارلمان از جنس فرشته و ملائکه نیستند. نباید هم این ادعا را داشته باشند.» به نظر می رسد که مجلس نمایندگان

در تأخیر روند رأی دهی به نامزد وزرا دچار اشتباه مشابه گردیده است، این مجلس که به خانه ملت ملقب گردیده است، مسئولیت دارد تا جهت تسهیل امور حکومت داری همکاری بیش از انتظار با قوه مجریه داشته باشد، اعضای مجلس به صورت غیر مستقیم به مثابه کل ملت پنداشته می شوند؛ زیرا با انتخاب مردم در مسند نمایندگی تکیه زده اند، واکنش مجلس در قبال اظهارات امرالله صالح می تواند از مجاری قانونی و صلاحیت های «اعاده حیثیت» که در قوانین نافذ موجود می باشد پیگیری گردد، توقف روند رأی دهی جز اینکه ملت را متضرر سازد و اخلاص کننده نظم در حکومت داری باشد تبعات اصلاحی در پی نخواهد داشت. مردم افغانستان بیش از هر زمان دیگر نیازمند شکستن طلسم سرپرستی است، تطبیق پروژه های انکشافی و عام المنفعه توسط سرپرست وزرا به طور شایسته و بایسته قابل اجرا نیست؛ زیرا سرپرست به مثابه نگهبان موقتی بلاتکلیف می ماند که هرازگاهی ممکن است صاحب خانه کلید را از وی گرفته و با قدرانی او را به سمت خانه اش رهنمون سازد، سرپرست ها امنیت شغلی ندارند و بر همین اساس نمی توانند/ نمی خواهند پلان های استراتژیک طرح نموده و آن را عملیاتی سازند، که پیامد آن از فرد و شخص عدول نموده و متوجه جغرافیا و نفوس می گردد که از آن بنام افغانستان یاد می گردد.

چنان که به صورت مشرچ یاد آور شدیم آنچه که در این تنش ضرورت پیدا کرده است، تمرکز بر روند رأی اعتماد به وزرای پیشنهادی حکومت است. حکومت پس از چندین ماه تنش و جدل، سرانجام همه وزرا و رؤسای عمومی را که باید از مجلس رأی اعتماد بگیرند، به خانه ملت معرفی کرد. اما تنها ده نامزد وزیر توانستند از مجلس رأی اعتماد بگیرند، پس از آن، تنش با باعث شد مجلس، روند رأی دهی را به حالت تعلیق درآورد. این مساله بر علاوه ملت، تبعات بدی برای حکومت نیز خواهد داشت؛ آن عده از نامزد وزرا که تا کنون از مجلس رأی اعتماد نگرفته اند، نمی توانند از تمامی صلاحیت های خود در راستای انجام کار استفاده کنند. در حالی که سال مالی ۱۴۰۰، از اول ماه جلدی آغاز می شود، نگرفتن رأی اعتماد نامزد وزرا از مجلس باعث می شود آنان نتوانند فعالیت های خود را درست تنظیم کنند، از سوی دیگر، متأسفانه در طول نوزده سال گذشته، تجربه نشان داده که در خصوص رأی اعتماد، همیشه برخوردهای سلیقه ای نقش اساسی در دادن یا ندادن رأی اعتماد به نامزد وزرا داشته است.

مسلاً احتمال اینکه معاون اول رئیس جمهور از مجلس معذرت خواهی کند، بسیار کم است. ولو اینکه دست های میانجی این تنش را به پایان ببرند، این احتمال وجود دارد که نامزدهای وزارتخانه ها، که جزو تیم رئیس جمهور هستند، به تلافی نظریات امرالله صالح درباره مجلس، با تمام شایستگی، از مجلس رأی اعتماد نگیرند، در نهایت به این نتیجه میرسیم که افغانستان عصر کنونی بیشتر از زمان های قبل نیازمند حکومت داری حساب شده و با مسئولیت است، همه زیر چتر همپدیری و حس همکاری می توانیم کشور خود را از بلاهای تحمیلی ناشی از نفاق و چند دستگی نجات بخشیم.

یگانه عامل خشونت علیه زنان، فقر اقتصادی است

حامده صدیقی

امروزه یگانه دلیلی که سبب بروز خشونت ها در سطح خانواده ها شده فضای باز آن برای بگومگوی جنگ و جدال بازی می شود فقر و تنگ دستی است. زیرا اکثر مردان خانه بیکار و یا با مزد کم از عهده تأمین ضروریات اولیه زندگی بدر نشده به دلیل سطح پایین سواد در اکثریت قرأ و قصبات و شهرها زنان نمی توانند در پهلوی شوهران شان با شغل و درآمد مناسب آنان را کمک نمایند. برای توسعه پایدار، رشد اقتصادی، ایجاد فرصت های شغلی مناسب، خلافت و نوآوری برای زنان که بتواند به یک عامل مؤثر تبدیل شود. دولت در همکاری نزدیک با سازمان ها و کمک های جامعه جهانی توانمند سازی فعال شان در عرصه های مختلف تلاش می نماید، یکی از اقدامات دولت در راستای تحقق این پیش شرط ایجاد معینت توانمندی اقتصادی زنان در جنب معینت های وزارت امور زنان در زمینه چگونگی اهداف برنامه ها و پالیسی های مشخص می باشد. خبرنگار روزنامه ملی انیس مصاحبه یی را با نذیره رحمان معین توانمندی اقتصادی زنان انجام داده است که خدمت خوانندگان تقدیم می گردد.

موصوف در ابتدا گفت: این معینت رشد اقتصادی زنان از طریق شمولیت زنان در برنامه های انکشاف پایدار جهت بهبود بخشیدن امنیت غذایی تغذیه و معیشتی بهتر زنان و خانواده های شان است. مقاصد معینت هدفمندی کمیته و گروه های کاری برای تنظیم برنامه های اجرایی جهت رسیدن به اهداف.

تدویر ورکشاپ های دوامدار برای شرکت زنان و در ارزیابی و تشخیص دادن فعالیت های درآمدزا. طرح پروژه های مشخص و سرمایه گذاری جهت رسیدن به اهداف روش تطبیق. طرح و تدویر برنامه های آموزشی امنیت غذایی، بهداشتی و معیشتی جهت بلند بردن آگاهی زنان و خانواده های شان است.

نذیره رحمان در رابطه چگونگی شیوه تطبیق برنامه های معینت گفت: در نظر داریم ابتدا سروی عمومی را از وضعیت اجتماعی و اقتصادی زنان در کشور انجام دهیم. مورد دیگر مشخص کردن بخش هایی است که زنان در آن می توانند فعالیت های تولیدی، انکشافی و درآمد زا داشته باشند. متصل ساختن زنان به بازار و منابع تولیدی برای کسب جنس با کیفیت و قیمت مناسب. آموزش بلند بردن مهارت زنان در فعالیت های درآمدزا ارزیابی از فعالیت های گذشته درآمدا و درس های آموخته شده تسهیلات و دسترسی به منابع مالی «قرضه های بلاعوض» برای زنان به منظور سرمایه گذاری در بخش های تولیدی و درآمدزا تشویق و توسعه کوپراتیف ها، انجمن ها و اتحادیه های زنان و در بخش های اقتصادی و تجارتي، مدیریت و بلند بردن آگاهی در مورد ضایعات و مازاد زراعت و مالداري برای بازسازی خاک، محیط زیست و ایجاد انرژی پایدار به کار بردن تکنالوجی های جدید در مراحل جمع آوری پروسس، بسته بندی محصولات زنان به خاطر بازاریابی داخلی و خارجی و استفاده از رسانه ها و مراجع که بتواند محصولات طبیعی تولید زنان را به مشتری به اعلان بگذارد.

معین توانمندی اقتصادی زنان در ادامه افزود: جهت توسعه برنامه ها، پروژه ها و فعالیت های متعدد زنان روی یک ستراتیژی وسیع پنج ساله کار جریان دارد همچنان روی تشکیل مشخص کار می کنیم تا ستراتیژی بتواند در راستای بهبود رشد اقتصادی و بهبود بخشیدن مصونیت غذایی، حالت تغذیه زنان و خانواده ها به عنوان یک چارچوب کلی کاری قابل پذیرش و تطبیق باشد ستراتیژی در حقیقت یک رویکرد نهادی و رهنمودی برای معینت توانمند سازی اقتصادی زنان به خاطر سهم فعال داشتن شان در بهبود معیشت بهتر بهبود بخشیدن مصونیت غذایی و تغذیه زنان خانواده ها آنها عمل و تطبیق می گردد.

به توانمندسازی زنان در سکتورهای مختلف به ویژه سکتور زراعت و مالداري توجه بیشتر مبدول می گردد، زیرا اکثریت زنان در دهات، قرأ و قصبات مشغول کار زراعت و همکاری با اعضای خانواده های شان اند هرچند محسوس بودن نقش شان کمتر در نظر گرفته می شود، ولی در تولیدات زراعت، صنایع دستی، و مالداري نقش شان قابل توجه است.

بناء در نظر داریم با توجه بالای افزایش محصولات زراعتی و مالداري و آن عده از فعالیت هایی که می تواند باعث رشد اقتصادی زنان و خانواده ها گردد توأم با ارائه خدمات بهتر ترویج جهت بلند بردن ظرفیت کاری زنان و جوانان تحت پوشش، رشد ظرفیت نهادی و کارمندان ساختار تشکیلاتی این معینت را ترتیب و تنظیم نماییم.

رحمان در رابطه انسجام فعالیت های وزارت های مختلف با پروژه های مربوط علاوه کرد: در وزارت های زراعت و مالداري، احیا و انکشاف دهات فعالیت هایی را در راستای توانمندسازی زنان در عرصه های مختلف زراعتی و صنایع روستای انجام می دهد که برای انسجام آن در کنار معینت توانمند سازی وزارت امور زنان خواهان همکاری و هماهنگی های تخنیکی زراعتی از وزارت زراعت آموزش و پرورش روش های زراعتی و توسعه تقویت برنامه های توانمند سازی روستایی با وزارت احیا و انکشاف دهات خواهیم شد. تا ظرفیت سازی صورت گرفته وسایل خدمات در اختیار شان قرار داده شود تا زنان در زمینه تولید، پروسس معیارهای خاص را طی مراحل و فرایگیرند در مارکیت عرضه کند در واقع پروژه ها و برنامه های پراکنده را منسجم خواهیم ساخت تحت چتر این معینت فعالیت نمایند. تا از یک آدرس مشخص خدمات برای زنان عرضه گردیده نظارت و ارزیابی و کنترل کرده بتوانیم و راپور تهیه کنیم که چه مقدار در زندگی زنان تغییرات رونما و توانمند گردیده اند. می خواهیم شغل ایجاد و در بازاریابی کمک و از نقش شان در رشد اقتصادی خانواده و اقتصاد ملی حمایت صورت گیرد.

تمرکز بیشتر طوری که قبلاً اشاره شد، روی زراعت، صنایع تولیدی صورت خواهد گرفت و سایر مهارت ها مثل قالین بافی و صنایع تولیدی دیگر که بتواند عاید زنان را بلند ببرد کار خواهیم کرد. ۷۰ درصد سهم که زنان در تولیدات زراعتی دارند همواره منحنی کارگر از نقش شان استفاده صورت می گیرد. باید حمایت صورت گیرد. کار ترویجی داشته باشند با ایجاد سیستم وزارت امور زنان حمایت خواهد نمود، در بازار یابی اول باید تولید با کیفیت پروسس و بسته

شهر و ندمسورول

فرشته صلح و دیو جنگ در طنز

مسعوده خزان

خداوند لایزال در تنزیل مجید می گوید: ترجمه: «و صلح کاری بهتر است» (النسا: ۱۲۸)

صلح یک واژه عربی است که در لغت به معنی سازش و آشتی و دوستی پس از قهر و نزاع آمده است، ضد جنگ.

نظر به فرموده اله (ج) و درک و احساس انسانی ما، صلح زیباست و بر جنگ هزاران مرتبه برتری دارد.

انسان ها در طول حیات خویش به این هر دو - صلح و جنگ - پرداخته اند. از زمانی که انسان به روی پوست حیوانات می نوشت و تا اکنون که در کشورهای مانند افغانستان، بسیاری از مردم از داشتن سواد به معنی خواندن و نوشتن، محروم اند؛ انسان ها آثاری را آفریده اند که به نام ادبیات شفاهی یاد می گردد.

چیزی که همیشه ثابت و استوار بوده است و خواهد بود، این است که نویسندگان و شاعران همیشه در توصیف صلح و مذمت از جنگ نگاه داشته و سروده اند.

این مقاله که موضوع صلح در طنز را بیان خواهد کرد و با آوردن مثال هایی از طنزپردازان کشور، اهمیت صلح را یکبار دیگر نشان خواهد داد؛ ناگزیریم از جنگ نیز یادی کنیم؛ زیرا با دیدن تصاویر جنگ، با شنیدن قصه های جنگ و یا با لمس جنگ با همه وجود و هستی مان، می توانیم به ارزش صلح پی ببریم؛ صلحی که در کشور عزیز ما هیچگاهی نتوانسته ایم آنرا لمس کنیم و یا به بودن و ماندن آن باور داشته باشیم.

همان طوری که می دانید کار طنزپرداز بسیار دشوارتر از کار سایر نویسندگان و شاعران است. طنزپرداز باید به روی خط باریکی برود که با اندک لغزش به اینسو و آنسو؛ اثرش طنز نه؛ بلکه انتقاد محض، کومیک، هزل و یا همجو خواهد بود. در مجموع نویسندگان و شاعران و هنرمندان خواه طنزپرداز و غیر آن، نظر به سایر انسان ها، دارای عواطف و احساسات دقیق تر و رقیق تر اند. پس فرشته صلح و دیو جنگ را بهتر می توانند به تصویر بکشند.

غلام سرور زارع که نام طنزی اش «قرچه» است، مجموعه اشعار طنزی دارد به نام «قمارصلح» که دارای بیشتر از پنجاه قطعه شعر است در شست و نه صفحه. طوری که در کتاب یادآوری گردیده است، همه طنزهایش در دور دوم نشراتی مجله «زنبیل غم» نیز به نشر رسیده است.

«قمارصلح» و «صلح» عنوان های دو قطعه شعر در این مجموعه است که به نظم شعر دومی که عنوانش صلح است، طنز نمی باشد؛ اما قمارصلح طنز است.

بانو لیلا خرم شاعر، نویسنده و طنزپرداز چیره دست کشور در مجموعه طنزش، «گزارش خبری» که دارای چهل و دو طنز در ۱۴۱ صفحه می باشد، علاوه از پرداختن به موضوعات گونه گون سیاسی و اجتماعی و فرهنگی؛ به صلح نیز پرداخته است. «سرایت فساد اداری ما به اداره جایزه صلح نوبل!»

عنوان یکی از طنزهایش است. توجه شما را به برشی از این طنز جلب می دارم: «طبق گزارش های رسیده فساد اداری- جنگی افغانستان حین داخل شدن به یک مرحله بسیار خطرناک و دارای عوارض جانبی (مثل مرض ساری انفولونزای خوک) تا ناروی رسیده و در آنجا نیز اداره یی با نام و نشان و معتبر جایزه صلح نوبل را گرفتار این آفت نموده که در نتیجه این ابتلا، مسئولین طی یک اقدام غیرقابل باور ۱۸۰ درجه تغییر جهت داده، جایزه صلح نوبل را با تغییر محتوایی نام آن به «جایزه جنگ نوبل» تقدیم کردند به سرقوماندان اعلامی اردوی امریکا که چند روز پیش از آن اعلان نمود تا سی هزار عسکر تازه نفس دیگر برای ادامه جنگ به افغانستان فرستاده خواهد شد. بنابراین گزارش، این یک میلیون دالر جایزه نقدی و هم افتخار معنوی «برنده جایزه نوبل» برای «اوپاما» در اصل رشوه یی است از جانب جنگسالاران بین المللی و کمپنی های اسلحه سازی جهان برای ادامه انترمنترهای پر طمطراق در جهت تغییر رنگ جنگ خونین به لاله زار صلح!

برخی دیگر از کارشناسان و آگاهان امور به این نظر هستند که چون مرحوم مغفور «آلفرد نوبل» خودش در واقع مخترع مواد منفلقه (دینامیت) بود، پس هدف اصلی او از نامگذاری یک جایزه صلح به نام خودش، در حقیقت دفاع از خود و از صلح شخصی خود یعنی سلامتی خویش بوده ولو این سلامتی و صلح خودی با جنگ، کشتار و حمله بر دیگران حاصل شود و...» (۲)

بانو لیلا خرم در طنز دیگرش پروسه ناکام صلح و مصالحه افغانستان را به تصویر می کشد. «قافله خواستگاری بی بی صلحه و موانع سر راه آن!» عنوان طنز دومی است که نظر به اهمیت و ارتباط موضوع بازم توجه شما را به برشی از این طنز جلب می دارم:

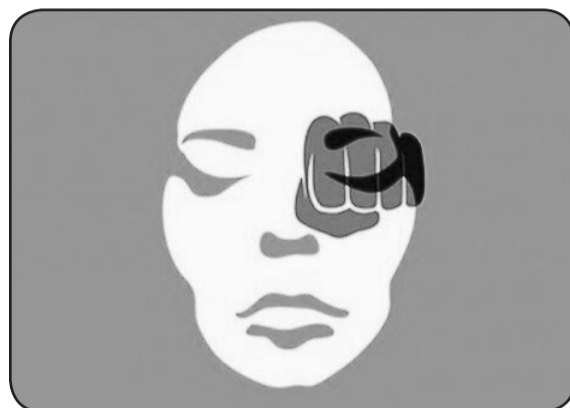
«طلبگاری های مرزاجان از بی بی صلحه ظاهراً به مرحله جدید و تکاملی خود وارد شده است.

مرزاجان اندک رنج، مرزای سرکوچه محله بالا که غم محله را به گردن گرفته به خاطر آباد کردن خانه ویران بابه افغان افکار که خانمش مرحومه افغانگل چندی قبل در اثر بیماری طولی بمباران و انتحاری داعی اجل را لبیک گفته و حالا اولاد بیشمار قد و نیم قدش برجا مانده؛ برای فرزند ارشدش زلمی جان مزدورکار، دختر زیبا و جوان سی و یک ساله افغانی را که مهاجر شده، از برادران طالبش خواستگاری کند و برای نیل به این هدف، ظاهراً مرزاجان چندین بار با برادران کوچکتر و اودرزاده های دور و نزدیک تماس گرفت تا آناًرا به این وصلت راضی کند که شنیده می شود اکثر شان به این معامله راضی باشند و تنها حرف برادر بزرگ آنان (ملانظر بند) مانده که طبق گزارش ها از چاکران چوهدری محله پایین و از مدتی به این سو از جانب چوهدری تحت نظارت گرفته گردید و از انظار ناپدید شده است؛ زیرا به گفته مردم محلات بالا و پایین پسر چرسی چوهدری عاشق بی بی صلحه افغانی بوده و حتی می گویند

زنان قشر آسیب پذیر جامعه اند

عبدالحمید باخرد

زنان قشر آسیب پذیر جامعه اند، اگرچه این قشر در افغانستان ظاهراً سهمی در جنگ ها ندارند، اما تداوم جنگ در این کشور توانسته است بر این قشر آسیب ها و زیان های فراوانی وارد نموده. بسیاری از زنان نان آور خود را که همانا شوهر، برادر، پدر و یا پسر آنها بود از دست داده اند. از دست دادن نان آور خانه باعث شده که زنان نتوانند بگونه ی که لازم است از پس هزینه تربیت و آموزش فرزندان خویش بدرآیند و مصارف روزگار بالای شانه های آنها سنگینی می کند.

بنابراین توجه به وضعیت زندگی این قشر آسیب دیده می تواند برای آنها امید تازه به زندگی بخشید غم عزیزان خود را که در نتیجه ی تداوم جنگ از دست داده اند؛ فراموش کنند و دوباره به زندگی عادی روی آورند. بنابراین، لازم است نهاد های مسئول، سازمان های خیریه بین المللی و نهاد های خیریه برای این که آنها بتوانند مصارف خود و فرزندان خود را بیایند به کمک و یاری آنها بشتابند.

مؤسسات و نهاد های خیریه با راه اندازی برنامه اشتغالزایی در سراسر کشور بصورت بهتر می توانند برای این قشر کمک نمایند، این در صورتی می تواند امکان پذیر باشد که مؤسسات و نهاد های مذکور دست به ایجاد کارگاه های خیاطی، دست دوزی، قالین و گلیم بافی و سایر کارخانه ها بزنند، به این ترتیب زمینه ی کار را در نقاط مختلف کشور برای این قشر آسیب دیده مساعد سازند.

هرچند گفته می شود تعدادی از زنان تجارت پیشه در بخش تولید صنایع دستی در برخی از ولایات سرمایه گذاری نموده اند و در این کارگاه ها و کارخانه ها تعدادی از زنان مشغول کار اند و آنها از این طریق می توانند ضروریات خویش را مرفوع سازند. اما تعدادی زنان تجارت پیشه که سرمایه گذاری کرده اند، انگشت شمار اند، بنابراین نیاز به این است که سرمایه داران دیگر نیز به هدف ایجاد زمینه کار به این قشر آسیب پذیر در مناطق مختلف کشور کارگاه های را ایجاد نمایند تا زنان با کار کردن در همچو کارگاه ها و با مزدی که در بدل کار خود می گیرند، بتوانند هزینه آموزش و پرورش اطفال خود را بپردازند. حمایت دولت از سرمایه گذاران می تواند باعث تشویق سرمایه گذاران گردد تا آنها بتوانند در بخش های تولید صنایع دستی در نقاط مختلف کشور سرمایه گذاری نموده و زمینه کار را برای بسیاری از زنان کشور مساعد نمایند.

همچنان دولت در بازاریابی تولیدات سرمایه گذاران تلاش نمایند زیرا، نبود بازار مناسب برای فروش تولیدات آنها در داخل و خارج از کشور باعث دلسردی سرمایه گذاران می گردد، سرمایه گذاران خواهان آن هستند که نهاد های مسئول در این زمینه با آنها کمک نمایند تا آنها بتوانند تولیدات خود را در بازار های داخلی و خارجی بفروش رسانند. متأسفانه دیده می شود که نهاد های مسئول در این زمینه کمتر توجه نموده اند. جای دارد که گفته شود یکی از دلایل نبود بازار فروش در داخل کشور برای تولیدات آنها عدم وضع تعرفه های گمرکی بالای کالاهای وارداتی از سوی نهاد های مسئول است، این باعث گردیده تا تولید کنندگان داخلی نتوانند با تولید کنندگان خارجی در بازار رقابت نمایند. از طرف دیگر، طوری که دیده می شود بسیاری سربازان اردوی ملی و پولیس ملی در نبردها با نیروهای مخالف مسلح جان خود را از دست داده اند، زمانی که خانواده های آنها به هدف اخذ اکرامیه به نهاد های امنیتی مراجعه می نمایند، متأسفانه؛ گفته می شود که به درخواست آنها مسئولین کمتر توجه می نمایند و برای مدت زیادی آنها در این نهاد ها سرگردان اند، یا این که از آنها

دموکراسی عنعنوی در فرهنگ قدیم کابل

ن- فروتن

قسمت نخست

در دوره امیر عبدالرحمن با وجودی که پادشاه ظالم و خون خوار بود، بعضی تحولات شهری و اقتصادی صورت گرفت. نخستین ایستگاه رادیویی وارد و نصب شد. مسجد عیدگاه و پل خشتی، قصرهای سلام خانه، باغ بالا، پغمان، چهلستون، برج شهرآراء، فابریکه حرابی و ... آباد شد. از کارهای سلطنت امیر حبیب الله خان تأسیس فابریکه پشمینه بافی کابل، شفاخانه ملکی، سیستم آبرسانی از پغمان، افتتاح مکتب حبیبیه را می توان نام برد. در زمان سلطنت امیر امان الله خان در کابل شفاخانه ها، هوتلها، مرکز تلگراف، اعمار قصر دارالامان و دهها پروژه دیگر ساخته شد. از کارکردهای بعضی از شاهانی که در قرن نوزدهم و بیستم به قدرت رسیدند به خاطری یاد شد که افغانستان پس از سالها مبارزه و جنگ با بیگانگان تازه سر بلند کرده و نفس می کشید.

کابل در گذر تاریخ

از مطالعه تاریخ برمی آید که شهر کابل بسی کهن و قدیمی است. از روزگاران پیش از اسلام و بعد از آن قصه های زیادی در دل دارد. باشندگان این دیار باستانی از فرهنگ و مدنیت زرتشتی، یونانی، کوشانی، بودایی هندی و خراسانی بهره مند شدند. سلسله کابل شاهان و یورش اعراب را امتحان کردند. از آیین اسلام و انوار کامل حق مستفید شدند. از فرهنگ و مدنیت بابریان (خاصه ظهیرالدین محمد بابرکه در سال ۱۰۵۱ میلادی کابل را تصرف کرد و ۱۱ سال در آبادی آن کوشید) بهره ها بردند و آن را بسی نکو با ارزشهای مدنیت تاریخی خود ممزوج ساختند. حال کابل و کابلیان با کوله بار وزین فرهنگ و مدنیت ریشه دار خود، با فرهنگ مختلط شرقی و غربی روبه رو شده اند و دوران بازسازی و احیای مجدد را از سر می گذرانند.

ادامه دارد

صرفاً ظواهر رفتارها، بدون در نظر گرفتن پایه های اعتقادی آن، به عنوان فرهنگ یک جامعه معرفی می گردد.

کابل قدیم نمادی از فرهنگ، شهر نشینی و مدنیت بود. کابل در دوره های متمادی ویران شد و بارها سر بلند کرد و آباد شد. در عهد چنگیز تمام مدنیتهای قدیم کابلستان منهدم و مردمش به خاک و خون کشیده شد. اما شهزادگان تیموری در آبادی و سرسبزی کابل بسیار کوشیدند.

ظهیرالدین محمد بابر پس از دستیابی به حکومت کابل با علاقه مفرطی که به این شهر داشت به آبادی، سرسبزی و خرمی این شهر توجه نمود. ساختمانهای کابل را که بر اثر حوادث جنگی ویران شده بودند ترمیم و به احداث باغها و تفریح گاهها پرداخت. کابل در این دوره دارای باغها و پارکهای کم نظیر در آسیای مرکزی بود. قلعه فتوح، چهلستون و گذرگاه، باغ علم گنج، شهرآراء، جهان آراء باغ قاضی، باغ علی مردان و باغ عمومی از کارهای آن زمان است. از جانبی دیگر لشکر کشی های متعدد بابر بهای باعث صدمه اقتصادی و فرهنگی کشور شد. کامران فرزند بابر به ترمیم قلعه بالاحصار و جهانگیر به ترمیم دیوارهای شیر دروازه بالاحصار پرداخت.

از بناهای مشهور آن دوره بازار چارچته کابل بود که آن بازار توسط انگلیس به آتش کشیده شد. تیمور شاه درانی بعد از انتقال پایتخت به کابل به توسعه شهر پرداخت. ساختمانهای خدمات اجتماعی و فرهنگی چون حمامها، مساجد، سرایها، لشکر خانه ها و بازارها بنا نمود. شهر کابل به چندین گذر و واحد تقسیم گردید که تا حال با همان نامها شناخته می شوند مانند: گذر دیوان بیگی، گذر سردار جانخان، گذر قاضی فیض الله، گذر علی رضاخان، مرادخانی، آهنگری، سمنت خانه و ... باقی مانده است.

زمانی به یک موضوع نام فرهنگ را می دهند که یا از طرف تمام اقشار و یا اکثر باشندگان جامعه مورد پسند قرار گرفته باشد. یکی از جمله ویژگی های فرهنگ همانا تغییر پذیری آن می باشد.

بنابراین خواه نخواه بعضی ارزشها به مرور زمان و نظر به شرایط تغییر می خورد، اما در مقابل باید تا حد توان بعضی موارد را حفظ و از آن نگهداری کنیم. بیشتر مردم از الگوهای فرهنگی جامعه خود تبعیت می کنند، زیرا مستقیم و غیر مستقیم آموزش دیده اند. آنان شاید به این طریق از تنهایی نجات یافته و با گروه همسو می شوند و ضمناً نظم در زندگی اجتماعی را مفید تشخیص می دهند. تجزیه و تحلیل فرهنگ باید به طور آشکار و ضمنی تقسیم بندی شده و مورد تحقیق قرار گیرد. فرهنگ آشکار شامل قواعد، گفتار و کرداری است که مستقیم از طریق گوش و چشم همگانی می شود و شامل رفتارهای با ثبات مردم است. فرهنگ ضمنی و انتزاع نظم ثانویه است. مردم شناسی، نقاط مشترک رفتاری کوچکی در هر جامعه را می یابد که شاخص محتوا گونه گون فرهنگی است. فرهنگ ضمنی شامل شکل های ناب و فرهنگ آشکار در برگرفته محتوا و ساختار است.

کتابها، نقاشیها، بناها و نیز دانش هماهنگ کردن خود با محیط و همچنین آداب و فضیلت های اخلاقی و دستورهای شایست و ناشایست، همگی جزئی از فرهنگ به شمار می روند. فرهنگ آن چیزی است که از گذشته آدمی به جای مانده است و اکنون بر آینده او تأثیر می گذارد. در برخی تعاریف، فرهنگ دربرگیرنده اعتقادات، ارزشها، اخلاق، آداب، رسوم و عرف یک جامعه معین تعریف می شود. در گونه ای دیگر از تعاریف، آداب و رسوم شالوده اصلی فرهنگ تلقی می شود و

برعلاوه برادر کلان، خود او را نیز در زیرخانه منزل چوهدری کلان (پدرش) زندانی کرده است...» (۳) لایلا خرم دریک طنز زیبای پشتویش نشان می دهد چگونه کسانی که صلح و امنیت در افغانستان را نمی خواهند و دیگران را به بهانه های مختلف به ادامه جنگ تشویق و ترغیب و ترعیب می کنند؛ با به دست آوردن منفعت مادی از جنگ افغانستان، برای خود و فرزندان شان«مدینه فاضله» می سازند. در ابتدا قسمت کمی از گفته های پسر پنج ساله را در اینجا می خوانیم: «... غوارم چې زر لوی شم، ټول مې د استشهادي په نوم وپیژنی، د دې ملک پارکونه او هوټلونه مي لیدلي چې زره مي ترې تور شوی. غوارم د جنت باغونه او پارکونه وګورم. تا خو به پاکستان کې هلکانو ته د جنت د حورو صفتونه کول، آیا زه د دې وړ نه یم چې حورې وګورم؟...» (۴)

اکنون توجه بفرمایید به بخش کوچکی از گفته های پدرش: « **دا استشهادي حملې خو د هغو ماشومانو او هلکانو لپاره دي چې غریبانان وي، یتیم وي، د دې دنیا راحتونه لیدلای شي، نو علمای کرام هم ښه کني چې دوی فدایان شي، هم ثواب وکني او پاك له دنیا نه ولاړ**

فرشته صلح...

شي او هم خرما لاس ته راوړي او د هغې دنیا عیشونه یې زر په نصیب شي...» (۵)
نجیب الله دزهاد از طنزپردازان مشهور و موفق کشور نیز نظر به اهمیت موضوع و نیاز مبرم افغان ها به صلح و بیزاری شان از جنگ خونین و تباہ کن؛ مجموعه کاریکلماټور و طنجیزه اش را«افغانستان قلب آسیاست؛ خون پمپ می کند» نهاده است. توجه بفرمایید به آن کاریکلماټورها و طنجیزه های این مجموعه که به صلح و جنگ پرداخته است و صلح دروغین و جنگ مصنوعی را به تصویر کشیده است:
+ « هیولای جنگ، خون رهبر را نمی خورد؛ یا جرب است، یا که بسیار حرام.
+ مرگ عاشقان صلح، تدریجی نمی باشد.
+ صلح، حرف آخر تاریخ ماست.
+ بلبل صلح، با طبل جنگ می خواند.
+ قبر صلح را نمی کنند، مبارک در سنگر دفن می شود.
+ قبر صلح ماشاالله آنقدر بزرگ است، همه ما جا می شویم.
+ صلح در جاده های شهر ما مسلح چکر می زند.
+ واحد قیاسی خون در افغانستان، دریاست.

زنان قشر آسیب پذیر...

تواند واقعاً قلب هر افغان را جریحه دار سازد.

از این رو، نیاز است که نهاد های مسئول در این زمینه توجه نمایند و نگذارند با اعضای خانواده شهدای راه استقلال و آزادی چنین برخورد نادرستی صورت گیرد.

به باورآگاهان امور توجه به وضعیت زندگی زنانی که در طی جنگ های دوامدار نان آور

در بدل اجرای کار رشوه تقاضا می گردد، این می تواند یک جفای خیلی ها بزرگ باشد در حق آنهای که جان خود را برای پاسداری از این خاک از دست داده اند، اما درمقابل با همسران آنها که بتوانند مایحتاج زندگی خود را از طریق بدست آوردن اکرامیه شوهران خود به پیش ببرد چنین برخوردی صورت می گیرد که این می

د ښځو پر وړاندې ښه سلوک ...

هم د ښځې په حقوقی شخصیت قابل دی. اسلام په ټولو اجتماعي او سياسي فعاليتونو کې د ښځو ونډه د نارينه و په خیر روا(جایز) کړې ده او په دی اړه ددی دواړو تر منځ هېڅ توپیر نه کوی د بیلگې په توگه دانتخاباتو، د رأی حق او د برخلیک ټاکلو مساله پوله عمده سياسي او ټولنیزو مسالو څخه شمیرل کېږی او په فرانکریم کې د اکار د ښځو لپاره د ټولنیزو او سياسي چارو د بیلگې او سمبول په توگه ذکر شوی دی... خو هغه هیوادونه چې نن ورځ د ښځو د

واکمنی پرته د مالکېت او تصرف حق ولری،

خانه خود را ازدست داده اند و نمی توانند بدون کار کردن در بیرون از منزل از پس مصارف روزگار بخوبی بدرآیند. درصورتی که به وضعیت زندگی این قشر آسیب پذیر نهاد های مسئول توجهی جدی ننمایند، می توان

گفت که ناممکن خواهد بود زنان بی سرپرست بتوانند از پس مصارف آموزش و پرورش اطفال خویش بدرآیند. بنابراین، ایجاد کارگاه های

تولیدی و کارخانه ها در نقاط مختلف کشور زمینه ی اشتغال را برای این قشر آسیب دیده می تواند مهیا سازد.

گذشته از این، کار گیری از زنان در بخش کشاورزی و مالداری در مناطق مختلف کشور نیز می تواند در راستای دست گیری از این قشر خیلی ها موثر تمام شود، مثلاً در مزارع که در آن زعفران کشت می گردد، زنان می توانند

دین دی نو د هېڅ ډلې او طایفی حقونه په کې نه ضایع کېږی او هر چاته د هغه له طبیعی وضعیت سره سم په ښه توگه حقونه په پام کې نیول شوی دی، دا امر د ښځې او میره په اړه هم ساری او جاری دی.

سیاسی حقونه: د یوه فرد له سیاسی حقونو څخه یو هم هغه درای حق دی چې باید ورکړای شی په خپلواکه توگه تری گټه واخلي او د خپل خان او ټولنی په برخلیک کې ونډه واخلي که چېرته په خیرکتیا او دقیقه توگه تیر تاریخ ته وگورو، نو وبه وینو چې نننی (زای) په حقیقت کې پخوانیو کار کوونکو د (بیعت) پر مختللی بڼه ده، پخوا به یې بیعت کاوه په صدر اسلام کې ښځو په (مدینه النبی) په جومات کې

تری برخمنه شی او په خپله خوښه خپله شتمنی په هغه لاره کې چې ورته اړتیا لری ولگوی.

فرهنگی حقونه: اسلام فرهنگ او فرهنگي مسالو ته په خانگړی اهمیت ورکولو قابل دی، له همدی لاری مسلمانان د علم زده کړی ته هڅوی او په دی کار کې ښځه او نر یو ډول گڼل کېږی، په اسلامی فقه کې که چېرته ښځه د اسلامی واجبو احکامو او تکالیفو د زده کړی لپاره له کوره بهر شی نو کومه گناه یې نه ده کړی که چېرته یې میره په اسلامی حکمونو او مسالو پوهیږی نو واجب ده چې په خپله یې خپلی ښځی ته وروښیې که نه نو د احکامو د زده کړی لپاره د ښځی د وتلو د مخنیوسی حق نه لری. څرنگه چې د اسلام سپیڅلی دین د عدالت

+ اجل دو نوع است؛ الهی و امریکایی.» (۶)

صلح؛ زندگی است و جنگ؛ بریادی. صلح؛ زیبایی است و جنگ؛ زشتی. هرقدر در توصیف و تبلیغ صلح گفته و نگاشته شود؛ کم خواهد بود. هر اندازه در مذمت و تقیبح جنگ گفته آید و قلم زده شود؛ اندک خواهد بود.

نگارنده این مقاله (مسعوده خزان) نیز گاه به گاه به این موضوع پرداخته ام که نظر به اهمیت موضوع، خیلی اندک بوده است.

توجه خواننده گرامی را به نکته ها و لندهی های پیوندی جلب می دارم، به امیدی که سبب ملال خاطر نگردد:

+ آدم خوشیاور فکر می کند با رسم کردن کبوترهای سفید، صلح را به ارمغان می آورد.

+ از کبوترهای دوآشیانه بی (دو تابعیته) امید صلح را نمی توان داشت.

+ جنگ سفید بهتر از صلح سرخ و سیاه است.

+ رویت به صلح و مویت به جنگ می ماند.

+ مویش به صلح و رویش به جنگ می ماند.

+ وای از آن روزی که صلح رویم به جنگ و جنگ مویم به صلح تبدیل شود.

ادامه جنگ، تغییر شکل و نام جنگ، تغییر وسایل و طرف های درگیر جنگ، تغییر حامیان جنگ و تغییر

بهبان ه ای جنگ در چندین دهه پسین درافغانستان؛ تا حدودی در لندهی های پیوندی به تصویر کشیده شده است:

پرون راکټ ویشه پر خلکو

نن انتحار سره دا خلک قتلونه

راکټ که ووري، ودي ووري

د کونړ خلک گوزاره پکې کوينه

توغندي بيا بيا ويشتل کيږي

پر کونړيانو درامې چالانې دينه

د «ايتلاف» دي کور وران شي

زمايې رنگ کړل د کونړ ښکلي خنکلونه

پرون روسانو سره په جنک وو

نن امریکا زموڼو بادار جوړ شوی دينه

کارتونيسټ های جهان و کشور ما نیز به صلح و جنگ توجه کرده اند و کارتون های دیدنی و جالب فراوانی را آفریده اند. مآخذ شماری از کارتون ها در اخير آمده است.

در بخش خيشاوه و جمع آوری زعفران نقش خوبی را بازی کنند. از این رو، گفته می توانیم سرمایه گذاران باید تلاش نمایند تا دربخش توليدات زراعتی و محصولات حیوانی درنقاط مختلف کشور نیز سرمایه گذاری نمایند و زمینه را برای اشتغال زنان فراهم سازند. به این ترتیب آنها خواهند توانست از این طریق نیازهای خویش را مرفوع سازند.

داسلام پیغمبر (ص)ته مسقیم بیعت ورکړ او دښځې هېڅ یو اړوند یا خپلوان نارینه نه شوی کولای چې د هغی پر خای بیعت ورکړی، دا یو ارزښت دی چې اسلام ښځو ته ورکړی دی. ښاء هیله من یو چې زموڼ په گران هیواد سرلوړی افغانستان کې د اساسی قانون او نورو نافذو قوانینو له مخی په هر اړخیز ډول د ښځو حقوق وساتل شی او تل یې په وړاندی له بشپړ انسانی چال چلند او ښه سلوک څخه په دوامدارډول کار واخیستل شی ترڅو په دی توگه دوی په ټولنه کې له هره پلوه دخپلوحقه حقوقو دصونیت احساس وکړی اوډووند په ورځنی بهیرکې له هېڅ رازستونزوسره مخامخ نه شی.

خدمات این ریاست اخذ و آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات از تاریخ نشر اعلان الی مدت ۲۱ روزکاری تقویمی بدست آورده میتواند آفرها یک روز پیش از جلسه آفرگشایی پذیرفته میشود و آفر های انترنتی پذیرفته نمیشود

آدرس:ناحیه اول سینما پامیر شفاخانه ملی و تخصصی چشم نور منزل سوم مدیریت عمومی مالی و اداری و منزل چهارم مدیریت خدمات.۵۶۶۵

اطلاعیه کمیسیون تدارک برگزاری کنگره اتحادیه ملی کارگران و کارکنان افغانستان در شماره ۲۴۴۸۹ مسلسل مورخ ۱۳۹۹/۹/۴ در سطر ۳ روزنامه انیس نشر گردیده : متحد المال شماره ۴۵ به متحدالمال ۴۵۹ مورخ ۱۳۹۹/۶/۱۹ تصحیح و خوانده شود.۵۶۱۷

قباله شرعی دارای نمبر ۳۳۹/۹۱ مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۴ بلاک ۳۶ آپارتمان ۵۳ واقع مکروریان سوم به اسم آرین ولد رحیم الله مفقود گردیده اعتبار ندارد.

قباله شرعی دارای نمبر ۲۲۸۸/۳۶۰ مورخ۱۳۹۱/۴/۲۴ بلاک ۳۰ آپارتمان ۴۴ واقع مکروریان سوم به اسم آرین ولد رحیم الله مفقود گردیده اعتبار ندارد.۵۶۰۵

قباله شرعی خانه دارای نمبر ۴۲۷/۲۰۴۹ مورخ ۱۳۹۰/۵/۲۵ خانه مذکور واقع ناحیه پنجم به اسم آرین ولد رحیم الله مفقود گردیده اعتبار ندارد.۵۶۰۵

افغان اعلانات

از شرکت های تجارتي و لوژستیکي که در مورد فعالیت دارند خواهش قرارداد را داشته باشد در خواست های خویش را بریاست لوژستیک و تدارکات جمعیت هلال احمر افغانی واقع افشار سیلو سپر ده خودشان بعد از نشر اعلان الی مدت ۱۴ روز مراجعه نموده شرطنامه و مشخصات را ملاحظه کرده میتوانند تضمین نقداً اخذ می گردد.۵۶۵۲

شرکت افغان کارت به تعداد چهار باب هنگرهای مربوط گدام سوم خویش را با ۲۳ باب اتاق های دفتری و ساحه سفید آن که در جوار گمرک کابل سرک خواجه رواش مقابل قطعه امنیت مالی موقعیت دارد ب ای مدت سه سال به طور مجموعی و یا جداگانه طبق اسکيج مرتبه بکرایه میدهد اشخاص دواير دولتی و موسسات داخلی و خارجی که خواهان بکرایه گرفتن جایداد مذکور را داشته باشد درخواستی های خویش را الی مدت ۲۱ یوم بعد از نشر اعلان به مدیریت عمومی خدمات شرکت به آدرس متذکره بسپارند شرطنامه را ملاحظه کرده تضمین نقداً اخذ می گردد.۵۶۴۵

ریاست شفاخانه ملی و تخصصی چشم نور برای سال مالی ۱۴۰۰ خویش به مقدار ۴۰۰۰۰ کیلو گرام مواد سوخت محروقاتی ضرورت و نیازمندی دارد به داوطلبی می گذارد و داوطلبانیکه از روش داوطلبی باز داخلی اشتراک مینمایند نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را از مدیریت عمومی اداری یا مدیریت

تضمین نقداً اخذ می گردد.

اطلاعیه پشتتی بانک

به اساس فیصله خط نمبر نمبر(۳/۱۱۰) مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۱ ریاست محترم دیوان مدنی و حقوق عامه محکمه استیناف ولایت پروان و محضر تاریخی ۹۹/۸/۲۰ هیئات تطبیق و فروش یک دربند حویلی مندرج قباله شرعی نمبر(۷۲/۶۰) مورخ ۱۴۱۹/۰۳/۰۸ اسمی عبدالصیر ولد عبدالکریم واقع شهرنو که حین اجرای قرضه شرکت سودا تحت تضمین پشتتی بانک قرار داده شده بود از طریق داوطلبی و مزایده بفروش میرساند.

اشخاص، شرکتها و موسسات که خواهش خریداری جایداد فوق الذکر را داشته باشند بعد از نشر اعلان در مدت (۲۱) یوم درخواستهای خویش را بریاست حقوق ولایت کابل و مدیریت عمومی حصول قروض بانک بسپارند، و به اطلاع مسئولین شرکت سودا و مالک جایداد فوق الذکر نیز رسانیده میشود تا در مجلس داوطلبی حاضر گردندو همچنان اموال و اجناس منقول که در جایداد موجود است در مورد انتقال و تسلیمی آن اقدام نماید در غیر آن مسولیت بعدی بدوش این بانک نخواهد بود.۵۶۵۷

جمعیت هلال احمر افغانی میخواهد اعلان تهیه و خریداری بتعداد ۳ قلم مواد غیر غذایی جمعیت ملی برای ریاست محترم اداره حوادث مطابق مشخصات از طریق داوطلبی قرارداد می نماید.

مولانا حبیب الرحمن مهدي د فرهنگي شخصيت په توگه

لومړی برخه عبدالهادي قريشي

داوومې ميلادي پيړۍ د شپيتمو كالونو په پيل كې له بغداد او حجاز څخه بصري، كوفي، او خراسان ته دعربي سرلښكر بولندوي عبدالرحمن په مشري پنځوس زره كورني را وكوچيدلې، چې ددوی په منځ كې مهم علمي، متدين مبلغان او يشمير جنگيالي هم وو. دوی په بيلابيلو مهالونو كې لكه دوليد په خلافت (۷۰۵-۷۱۵) ميلادي كالونو كې ترملتان او دسليمان ترغرونو پوري ورسيدل او عبدالرحمن ابن سمره په ۶۶۱-۶۸۰ م كې د زابل له لاري كابلستان ته راغي. ده په نتيجه كې له اوږدې محاصري څخه وروسته كابل فتح كړ او لښكر يې تر لغمان كونړ او سوات پوري ورسيدل او پرمختگ يې وكړ.

كوچيدلې كورنۍ او دهغو دندې: چابه چې داسلام مبارك دين قبول كړي ونو هغوی ته به ديري آسانتياوي په برخه وې. يوازې جز يه له هغه چاڅخه اخيستل كېده چې غير مسلمان به و. د اسلام دين د وروړۍ او عدالت و او دي، ظالم كسان به يې تر تل، عربي حكمرانانو هغه فيودالانو ته چې جوماتونه يې جوړول، هغوی ته سهولتونه چمتو كولو او هڅول. مثلاً دبرمكي كورني چې په بلخ كې يې جومات جوړ كړونو دهغو سره يې مرستې وكړي (۳۷۳) كال دوهم داچي دراغلو كسانو بل هدف داوه، چې په جوماتونو كې وكړو ته وعظ او نصيحت او تبليغات وكړي او اسلامي لارښووني او ارشادات بيان كړي. او دريم هدف داوه، چې دارتيا پر مهال د عسكري سوقياتو او تشكيلاتو پر مهال سره راټول شي او يو ټولي تشكيل كړي.

مولانا حبیب الرحمن مهدي دالحاج مرزا حضرت كل زوي دي، نيکه يې ملا محمد كل غورنيکه يې ملا بهرام، سترنيکه يې ملانور محمد دي.

البته ملا محمد كل دوه وروڼه ووچې بل يې ملا احمدكل نومیده، ملا مرزا حضرتكل هم دوه وروڼه وو، چې بل ورور يې ملاعبدالرحمان نومیده.

ديادونې وړدي. چې ملا مير محمد په كابل كې دپهلوان خانقا بنسټ ايښي دي، كوم چې په كابل زاره ښار كې واقع او دنوموړي خانقا آخري خليفه او مسؤل الحاج قاري محمد احسان صيقل وچې په ۱۳۹۸ لمريز كال دميزان په ۱۲ مه په كابل كې ومړ.

له دي پرته په كابل او پروان كې يې ۱۰-۱۲ خانقاوي جوړې كړي وي او هم د زاره بلخ دجومات چې په حج پياده هم مشهور دي، دسلطنت عشق رحمانې كتاب كې هم يادښت شوي او ويلي يې دي چې په بخدي كې دغه جومات لومړني جومات دي.

ياددانبت: مولانا حبیب الرحمن مهدي قريشي په ۱۲۷۵ ه ش كال دلغمان په ارمل صوفيانو بانډه كې دمرزا حضرتكل په كاله كې پيدا شوي او مور يې دكتل له كلي له يوي بديسه او متدينه كورنۍ څخه وه، حاجي حضرت كل پنځه زامن او پنځه لوني درلود چې مشر يې مولانا حبیب الرحمن مهدي و، مولانا حبیب الرحمن مهدي خپلي لومړني زده كړي له خپل پلار څخه كړي وي او قرآن شريف، احاديث، لغات، صرف نحو، بديع بيان، عربي، دري او پښتو ژبه، تاريخ جغرافيا او رياضي يې لوستلي وه.

ملا مير محمد په كابل كې دپهلوان خانقا بنسټ ايښي دي، كوم چې په كابل زاره ښار كې واقع او دنوموړي خانقا آخري خليفه او مسؤل الحاج قاري محمد احسان صيقل وچې په ۱۳۹۸ لمريز كال دميزان په ۱۲ مه په كابل كې ومړ. له دي پرته په كابل او پروان كې يې ۱۰-۱۲ خانقاوي جوړې كړي وي او هم د زاره بلخ دجومات چې په حج پياده هم مشهور دي، دسلطنت عشق رحمانې كتاب كې هم يادښت شوي او ويلي يې دي چې په بخدي كې دغه جومات لومړني جومات دي.

د ښځو پروراندي بڼه سلوك او انساني چلند يو لومړيتوب دی

دويم برخه اووروستی ش، شاهين

دښځه چلند حق: قرانكريم د تيرو ملتونو او د جاهليت د اعرابو پر خلاف چې له ښځو سره به يې بد چلند كاوه، خطاب كوي چې له خپلو ښځو سره بڼه چلند وكړي كه خوښيږي مو هم...

د نفقې حق: قرانكريم د عربو د جاهليت د وخت پر خلاف چې ښځو ته يې نفقه نه وركوله، وايي خپلو ښځو ته نفقه وركړي. دانتخاب حق: د ښځې توب او ميره توب ژمنه يوه سپيڅلې ژمنه ده او د اسلام له نظره د ښځې خوښه د واده يا ازدواج له بنسټيزو ركنونو څخه يو ركن دی، هغه آزاده ده چې په خپله خوښه ميره (ژوند ملگرې) خاتنه غوره كړي، او يا دا چې رسول الله(ص) خپله لور (فاطمه الزهرا) د ميره په ټاكلو ازاده پرېږدي، رسول اكرم (ص) په خپله څو نجونې ميره ته وركړې، هيڅكله يې له هغوی څخه د هغوی اختيار او اراده وانه خسته. هغه وخت چې علی بن ابی طالب (زهراي مرضيه) په مرگي يا روی باری حضرت پيغمبر (ص) ته ورغلو، رسول الله(ص) وويل: تردی وخته خو نور كسان هم د (زهرا) د غوښتنې په مرگي يا رويباري راغلي دي او ما په خپله له (زهرا) سره دا خبره شريكه كړې خو هغی د نا خوښې په نښو سره خپل مخ ارولی دی: اوس يې ستاسو له مرگي نه هم خبروم، پيغمبر (ص) زهرا ته ورغلو او دا خبره يې له خپلې گرانی لور سره شريكه كړه، ولی (زهرا) د نورو وارو پر خلاف خپل مخ وانه رولو، په خپله چپتيا يې په خپله خوښه پوهه كړه، پيغمبر اكرم(ص) د تكبير په زمزمی سره له (زهرا) نه راغلو.

د مهر حق: قرانكريم د جاهليت د خوښو پر خلاف چې ښځو ته به يې مهر وانه وركول حكم كوي چې خپلو ښځو ته مود هغوی مهر د هديې په توگه وړاندی كړي. د مالکېت حق: په دی اړه ددی مهمو او د پام وړ مسالو څخه يوه هم همدا مساله ده چې آیا ښځه په مالي او اقتصادي چارو د قرانكريم له نظره له كومو حقونو برخمنه ده؟ دا خبره له هماغه خايه د اهميت وړ ده چې ښځه د تاريخ په اوږدو كې له دی حق څخه يا په بشپړه توگه بې برخي ده او يا له خپل وړ او مناسب حق څخه په پوره توگه نه ده برخمنه....

خو اسلام كم تر كمه (خوارلس سوه) كاله پنخوا د ښځو لپاره د مالکېت دا حق وركړی دی، د اسلامي حكمونو سره سم يوه ښځه په خپلو هغو مالونو كې چې دروا لاری

څخه يې تر لاسه كړی وی هغه كه له واده مخكې وی او كه وروسته وی د لاسوهنی او تصرف حق په كې لری، ميره يې نه شی كولی يا حق نه لری چې د هغی په خپل مال كې د هغی د لاسوهنی او تصرف مخه ونیسی.

د ښوونې او روزنې حق: خدای (ج) انسان پيدا كړ او د كرمانا تاج يې ورپه سر كړ دكرمانا تاج د انسان پوهه ده، ځكه چې انسان له پوهی سره خوښ دی چې ځان يې له نورو حيواناتو سره متمايز كړی دی انسان په خپلې پوهی سره خپل چاپيريال پيژنی او زده كوی يې. نن ورځ چې بشر څه لری نو د پوهی او زده كړی له برکته دی، د پخوانيو علمي تجربی مونږ ته رارسيدلی دی، دا علمی تجربی هماغه د پخوانيو زده كړی دی چې ښوونكې دا تجربه مونږ ته رارسوی د هغه انسان مرتبه چې پوهيږی د الله(ج) سره تر هغو كسانو لوره ده چې نه پوهيږی. دا په خپله بنده گانو ته د الله(ج) روښانه پيغام دی چې زده كړه وكړی، لكه څنگه چې الله(ج) په خپل سپيڅلی قرانكريم كې فرمايلي دي: ترجمه: «سره برار نه دی هغه چې پوهيږی او هغه چې نه پوهيږی»، په همدی توگه د اسلام د ستر پيغمبر(ص) په حديث شريف كې راغلی دی: د علم زده كړه په هر مسلمان نارينه او ښځينه فرض ده، په يو بل حديث شريف كې راغلی دی چې له زانگو تر قبره زده كړه وكړی د پيغمبر(ص) دا كلام شاعر فردوسی د شعر په ژبه داسی راوړی چې ژباړه يې ده: څه ښه وايي پيغمبر(ص) زمونږ وگوره زده كړه وكړه له كوره آن تر گوره

ټولنيز او سياسي حقونه: اسلام لكه څنگه چې په ټولو چارو كې د ښځو لپاره په حقوقي شخصيت قايل دی په ټولنيزو او

جهان به روایت امروز

دلایل نزدیکی ترکیه با امریکا

یک رسانه امریکایی اختلافات با روسیه را یکی از دلایل اصلی نزدیک شدن ترکیه با ایالات متحده امریکا عنوان نموده است. نشریه امریکایی Bloomberg به نقل از منابع آگاه می نویسد: ترکیه قصد دارد به دلیل اختلاف نظر با روسیه، در سیاست خود با ایالات متحده امریکا تجدید نظر کند. بر اساس اطلاعات این منابع، انقره با بهبود روابط با واشنگتن، بر انعقاد قراردادهای تسلیحاتی حساب می کند. به گفته منابع، مقامات ترکیه امیدوار اند که ایالات متحده به رفع اختلافات موجود با متحدان ناتو به این کشور کمک کند. آژانس در خصوص دلیل این نزدیکی می نویسد: ترکیه با پیروزی جو بایدن در انتخابات ایالات متحده و تهدید تحریم ها از سوی اتحادیه اروپا تحت فشار قرار می گیرد. به علاوه نشریه به عنوان یک دلیل دیگر تجدید نظر روابط ترکیه با امریکا را، تناقضات با روسیه در مورد اوضاع سوریه، لیبیا و همچنین درگیری مسلحانه اخیر در قره باغ دانسته است، که در آن انقره از آذربایجان حمایت کرد. در گزارش گفته می شود که احتمال دارد انقره برای جلوگیری از تحریم های جدید واشنگتن، از ادغام سیستم های دفاع هوایی S-۴۰۰ در سیستم دفاع هوایی ناتو خودداری کند.

هشدار ایران به امریکا و اسرائیل

دولت ایران به امریکا و اسرائیل برای انجام هرگونه اقدامی علیه جمهوری اسلامی در مدت زمان باقی مانده از دولت دونالد ترامپ، هشدار داده است. نمایندگی ایران در سازمان ملل متحد در نامه ای به دبیرکل این سازمان و شورای امنیت، گفته است «نشانه های جدی» در باره «مسئولیت» اسرائیل در ترور محسن فخری زاده وجود دارد و خواهان محکوم کردن این ترور شده است. آنتونی گوتش، دبیرکل سازمان ملل متحد خواهان خویشتن داری و پرهیز از هرگونه اقدامی شده که به افزایش تنش ها در منطقه منجر می شود. محسن فخری زاده، رئیس سازمان پژوهش و نوآوری وزارت دفاع ایران اخیراً در یکی از خیابان های نزدیک تهران ترور شد. هنوز آمار تلفات این حمله مشخص نیست و آمارهای ضد و نقیضی در این باره منتشر شده است. در نامه نمایندگی ایران در سازمان ملل آمده که این کشور حق خود را برای «انجام اقدام های لازم برای دفاع از مردم و تضمین منافع خود محفوظ می داند.»

مبارزه با دخانیات در کوریای شمالی

مبارزه با سگرت در کوریای شمالی یک موضوع عادی است، ولی وقتی رهبر این کشور مرتباً در انتظار عمومی سگرت می کشد، چطور این مبارزه می تواند موفقیت آمیز باشد؟ طبق داده های سازمان جهانی بهداشت بیش از ۴۶ درصد مردها در کوریای شمالی سگرت می کشند. اخیراً قانونی در این کشور تصویب شد که ممنوعیت کشیدن سگرت در اماکن عمومی را مشخص کرده و برای فراهم کردن محیط «بافرهنگ تر و صحتی تر» برای مردم مقرراتی را به اجرا می گذارد. ولی رسانه های دولتی اغلب کیم جونگ-اون، رهبر کوریای شمالی را در حالی که سگرت در دست دارد، نشان می دهند. از این رو این سوال پیش می آید که تدابیر ضد سگرت این کشور دقیقاً تا چه حد نتیجه بخش خواهد بود؟

یک دالر امریکایی ۷۶,۹۸ افغانی

یک یور ۹۰,۷۰ افغانی

یک پوند انگلیسی ۱۰۰,۵۰

یک هزار کلدان پاکستانی ۴۷۹ افغانی

رئیس جمهور غنی: صلح امر الهی، حق هر افغان و انسان بوده و هدف همه ما است

محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان قبل از ظهر دیروز در دیداری با شماری از بزرگان لوی پکتیا، خواست ها و پیشنهادات آنان را استماع نمود. در این دیدار که در قصر چهار چنار ارگ انجام شد، ابتدا عبدالرحمن خدران، حاجی آغا گل احمدزی، محمد مصدق و نثار احمد صاحبزاده به نمایندگی از دیگران، از رئیس جمهور بخاطر تلاش ها و دستاوردهایش در زمینه های بازاریابی جلقوزه، صلح و سایر بخش ها قدردانی کرده، گفتند که ضمن حمایت قاطع از پروسه صلح، در این خصوص به هرگونه همکاری آماده هستیم. [صفحه ۲](#)

رؤسای مجلسین شورای ملی در دیدار با مشاور امنیت ملی پارلمان به عنوان یک قوه در کنار حکومت قرار داشته و از آن حمایت می نماید

مشاور امنیت ملی با رؤسای مجلسین شورای ملی و برخی از اعضای پارلمان دیدار کرد. داکتر حمدالله محب مشاور امنیت ملی جمهوری اسلامی افغانستان روز گذشته با رئیس ولسی جرگه میر رحمان رحمانی و رئیس مشرانو جرگه فضل هادی مسلمیار و برخی از اعضای پارلمان دیدار کرد. در این دیدار روی وضعیت جاری کشور و افزایش هماهنگی ها میان حکومت و قوه مقننه بحث و تبادل نظر صورت گرفت. رؤسای ولسی جرگه و مشرانو جرگه بیان داشتند که پارلمان به عنوان یک قوه در کنار حکومت قرار داشته و از آن حمایت می نماید.

حفظ آبدات تاریخی و احیای میراث های فرهنگی از اولویت های دولت افغانستان است

اداره زون پایتخت، نمایندگی اداره یونسکو در کابل، بنیاد فرهنگی آغاخان، مؤسسات فیروز کوه، اچکو و هافو نیز ترمیم گردیده اند. به همین ترتیب ۱۸ آبدۀ تاریخی از سوی اداره حمایتی و عملیاتی انکشاف ملی ریاست جمهوری تحت مرمت قرار دارد که کار شش آبدۀ آن از جمله قصر دارالامان، مقبره شاه امان الله خان غازی در ننگرهار، تهکوی قصر حرمسرا در ارگ، منار معارف ولسوالی پغمان، قصر امان الله خان واقع ولسوالی مقر ولایت غزنی و مقبره پاچا خان در ولایت ننگرهار، تکمیل شده است. قابل یادآوری است که به تعداد ۷ آبدۀ تاریخی که شامل قصر جبل السراج و تخت استالف در ولایت پروان، قصر تاج بیک در کابل، دیوار احاطه تپه کلوله پشته، گدام های تاریخی ولایت هرات، قصر شاهی جلال آباد و قصر بالا باغ ولسوالی پغمان می باشد، احیا و زیر مرمت قرار دارند.

ارزش های دینی و فرهنگی اساس جامعه و نظام سیاسی ما را مستحکم می سازد و با توجه به این ارزشمندی، دولت جمهوری اسلامی افغانستان همواره در راستای حفظ آبدات تاریخی و احیای میراث های فرهنگی تلاش نموده و سرمایه گذاری در این بخش را در اولویت های کاری خویش قرار داده است. دولت افغانستان در مورد درخواست مؤسسه احیای میراث های فرهنگی (ARCH) مبنی بر حفظ میراث های فرهنگی افغانستان در جریان گفتگوهای صلح، توجه جدی مبذول خواهد کرد. چنانچه دولت افغانستان همواره تأکید داشته است که دستاوردهای دودهمه سپین در مذاکرات صلح از جمله حمایت دوامدار از نیروهای امنیتی و دفاعی و حفاظت از حقوق زنان هیچگاهی معامله نخواهد شد، در کنار این موارد، میراث های فرهنگی و حفاظت از آن در جریان مذاکرات صلح و پس از آن، مورد توجه جدی قرار خواهد گرفت.

دولت افغانستان در یک اقدام بی پیشینه ترمیم و مرمت آبدات تاریخی را بحیث آثار ارزشمند فرهنگ و تمدن دیروز این سرزمین در سطح کشور آغاز کرده است. در این اواخر دولت افغانستان بودجه اولین مرحله سروی و بازسازی منار پنجم مصلاهی هرات را تخصیص داد و پلان دارد که در مرحله دوم، برای ترمیم اساسی آن به کمک همکاران بین المللی امکانات مالی را نیز فراهم کند. قابل ذکر است که دولت جمهوری

دولت افغانستان در یک اقدام بی پیشینه ترمیم و مرمت آبدات تاریخی را بحیث آثار ارزشمند فرهنگ و تمدن دیروز این سرزمین در سطح کشور آغاز کرده است. در این اواخر دولت افغانستان بودجه اولین مرحله سروی و بازسازی منار پنجم مصلاهی هرات را تخصیص داد و پلان دارد که در مرحله دوم، برای ترمیم اساسی آن به کمک همکاران بین المللی امکانات مالی را نیز فراهم کند. قابل ذکر است که دولت جمهوری